

Independent Learning Advisory Education and Related Applications*

Hatice KARAASLAN**, Mümin ŞEN***

Received date: 02.08.2018

Accepted date: 26.02.2019

Abstract

Many language teaching institutions have Self-Access Centres with a broader aim of fostering autonomous learning (McMurry et al., 2010; Benson, 2011). Ankara Yıldırım Beyazıt University School of Foreign Languages, aiming to improve its Independent Learning Centre and to develop a customized Learning Advisory Program, conducted a BAP-funded research study. Within this project, participating instructors received a skills-based, independent learning advisory education; they developed an independent learning advisory program with its materials and tools, and actively ran learning sessions with students. Following the completion of the project, instructors' feelings and opinions as to their new experiences and gains as trained learning advisors transforming from their roles as language instructors and students' attitudes towards the learning advisory service that they voluntarily received from their learning advisors were investigated via using semi-structured interviews. The findings indicate instructors are aware of the requirements of their new roles and they are experiencing a positive and meaningful transformation. Similarly, the students have positive attitudes towards advising sessions and would like to continue seeing that they are being listened to, helped and supported during their development.

Keywords: Learner autonomy, Independent Learning Centre, Learning Advisory Program, advising in language learning, academic skills.

* This study is based on the customized Learning Advisory Program, developed as part of Project 3934.

** Ankara Yıldırım Beyazıt University, School of Foreign Languages, Ankara, Turkey; hkaraaslan@ybu.edu.tr

*** Ankara Yıldırım Beyazıt University, School of Foreign Languages, Ankara, Turkey; msen@ybu.edu.tr

Bağımsız Öğrenme Danışmanlığı Birimi Eğitim ve Uygulama Faaliyetleri*

Hatice KARAASLAN**, Mümin ŞEN***

Geliş tarihi: 02.08.2018

Kabul tarihi: 26.02.2019

Öz

Günümüzde pek çok yükseköğretim kurumu öğrencilerinin bağımsız öğrenme becerilerini geliştirebilmek amacıyla Bağımsız Öğrenme Merkezleri kurmaktadır (McMurry ve ark., 2010; Benson, 2011). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Bağımsız Öğrenme Merkezi (ILC) de mevcut kaynak ve hizmetlerini geliştirmeyi ve yeni bir Öğrenme Danışmanlığı Birimi (LAP) kurmayı hedefleyerek bir Bilimsel Araştırma Projesi (BAP) yürütmüştür. Proje kapsamında öğretim görevlileri tarafından beceri temelli bir bağımsız öğrenme danışmanlığı eğitimi alınmış, bağımsız öğrenme danışmanlığı programı ve kaynakları geliştirilmiş ve aktif bir şekilde bağımsız öğrenme danışmanlığı uygulamaları yapılmıştır. Mevcut çalışmada, bu eğitim ve uygulamalar sonrasında, katılımcı öğretim görevlilerinin öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecinde edindikleri kazanımlarına ve deneyimlerine yönelik duygu ve düşünceleri ile öğrenme danışmanlığı hizmetinden faydalanan öğrencilerin bu hizmete yönelik tutumları yarı-yapılandırılmış görüşmeler kullanılarak araştırılmıştır. Çalışma bulguları, öğrenme danışmanlarının, yeni rollerinin gereklerinin farkında olduklarını ve bu hizmeti sağlamak noktasında olumlu ve anlamlı bir dönüşüm süreci içinde olduklarını göstermiştir. Benzer şekilde, bu hizmetten faydalanan öğrencilerin de kendilerinin dinlendiğini ve kendilerine yardımcı olunmaya çalışıldığını memnuniyetle karşıladıklarını; ilave olarak, kendilerindeki iyileşme ve gelişmelerin çok olumlu katkıları gördüklerini ifade etmeleri, bu görüşmelere karşı olumlu tutum içinde olduklarını ve devam etmek istediklerini göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Öğrenen özerkliği, Bağımsız Öğrenme Merkezi, Öğrenme Danışmanlığı Programı, dil ediniminde danışmanlık, akademik beceriler.

* Bu çalışma, BAP-3934 kapsamında geliştirilen Öğrenme Danışmanlığı Programını anlatmaktadır.

** Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Ankara, Türkiye; hkaraaslan@ybu.edu.tr

*** Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Ankara, Türkiye; msen@ybu.edu.tr

1. Giriş

Ülkemizde yabancı dil öğrenme ve öğretme süreçlerine ilişkin tartışmalar genellikle İngilizce özelinde yoğunlaşmaktadır (İngiliz Kültür-MEB-TEPAV 2013 ve İngiliz Kültür-YÖK 2015 ortak raporları; Aydın ve Ortaçtepe, 2018). İngilizcenin etkin biçimde öğretilmediği, buna bağlı olarak da bireylerin eğitim hayatları ve kariyer gelişimlerinde önemli sorunlarla karşılaştıkları sıklıkla gündeme gelmektedir. Sorunların nedenleri ve çözüm yolları ise genellikle dil öğretim süreçlerinde aranmakta, getirilen önerilerde öğrenen unsurunun çoğu zaman ikinci plana atıldığı dikkati çekmektedir. Hâlbuki yabancı dil öğrenme gibi uzun soluklu, etkileşimli ve süreklilik gerektiren bir öğrenme süreci, yalnızca sınıf ortamlarıyla sınırlandırılmayacak kadar geniş kapsamlıdır. Türkiye’de, daha çok test merkezli bir öğretim sürecinin içinde kaybolan öğrenciler yabancı dil öğrenmenin gerekliliğini oldukça geç fark etmektedir. İngilizce öğretimi ilköğretim aşamasından başlatılıyor olsa da, dil öğrenme farkındalığının gençlere gerektiği ölçüde kazandırılmadığı dikkatlerden kaçmamaktadır. Öğrenciler ise çoğu zaman kaynaklara erişim, öğrenme sürecini etkili yönetme, doğru stratejileri kullanma gibi konularda desteğe gereksinim duymaktadır ve bu gereksinim sadece yabancı dil öğrenme alanında görülmemektedir (McMurry, Tanner ve Anderson, 2010; Benson, 2011; Uzun, 2014; Nasöz, 2015; Uzun, Karaaslan ve Şen, 2015; Uzun, Karaaslan ve Şen, 2016).

Benzer sorunların çözümünde, Bağımsız Öğrenme Merkezleri (Self-Access Centre / Independent Learning Centre) ya da Öğrenme ve Öğretmeyi Geliştirme Merkezleri dünya üzerinde özellikle de yükseköğretim kurumlarında yaygın olarak başvurulan uygulamalar arasındadır (McMurry, ve ark., 2010). Bu tür merkezler öğrencilerin farklı türlerdeki kaynaklara erişebilmelerine ve kendi öğrenme sorumluluklarını alabilmelerine destek olmaktadır (Benson, 2011). Merkezler bu yönleriyle öğrenen özerkliğini desteklemeyi hedeflemektedir. Buna göre öğrenciler kendi öğrenme sorumluluklarını alabilmeli, hedeflerini belirleyebilmeli, öğrenme süreçlerini yöneterek öğrenme çıktılarını ve kazanımlarını değerlendirebilmelidir. Ancak öğrenciler yalnızca bu tür merkezleri ziyaret ettikleri için bağımsız öğrenici haline dönüşmemekte, yönlendirilmeye ve eğitime ihtiyacı duymaktadır. Ülkemizde de benzer durumlar sıklıkla görülmektedir. Bağımsız Öğrenme Merkezlerini ziyaret eden öğrencilerden gelen geribildirim ve zorlanan öğrencilerin ihtiyaçlarına ilişkin deneyim ve gözlemler, her ne kadar bu merkezleri yoğun olarak kullansalar da öğrencilerin bağımsız öğrenici profiline sahip olmadıklarını ortaya çıkarmıştır (Uzun, 2014; Nasöz, 2015; Uzun, Karaaslan ve Şen, 2015; Uzun, Karaaslan ve Şen, 2016). Bu nedenle, bağımsız öğrenmeyi teşvik edecek öğrenme danışmanlığı hizmetine ihtiyaç vardır.

Yine ülkemizde İngilizce yeterlikleri ile ilgili sorunlar sıkça tartışılmakta ve çeşitli raporlara konu olmaktadır (British Council, 2013; British Council, 2015). Ülkelere göre dil yeterliklerinin değerlendirildiği EF EPI (Education First, English Proficiency Index)’ye göre Türkiye çok düşük dil yeterliği kategorisinde 51. sırada bulunmaktadır (Education First). Bu bağlamda da, bir dizi nedenden kaynaklanması (dilsel, psikolojik, vb.) olası öğrenci sorunlarına çözüm üretilmesi, İngilizce öğrenen bireylerin bağımsız öğrenme becerilerinin geliştirilmesi, kendilerine yükseköğretim yeterlilikler çerçevesinde bulunan tanımlı bağımsız çalışabilme ve sorumluluk alabilme yetkinliğinin kazandırılması (Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi), ve bunun doğal bir sonucu olarak da uzun vadede akademik becerilerinin gelişimine ve kariyer planlamalarına katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Bu yöndeki faaliyetlerin Türkiye’de ve başka pek çok ülkede giderek artmakta olan ve temel olarak akademik uyum sorunlarından kaynaklanan okul terk oranlarını (Bülbül, 2012) düşürmek yolunda da fayda sağlayacağı

düşünülmektedir. Benzer şekilde, Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları (BEP) 'in (Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği) yükseköğretim aşamasındaki bir uzantısı olabilecek nitelikte bağımsız öğrenme danışmanlığı programı hazırlanması suretiyle bireysel farklılıkları nedeniyle akademik ortama uyum sağlayamayan öğrenciler için de özelleştirilmiş hizmet sunulacağı öngörülmektedir.

Mevcut çalışma, bu hedeflerle Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu (AYBÜ-YDY) bünyesinde Bağımsız Öğrenme Merkezi (Independent Learning Centre/ILC) tarafından yürütülen ve Projeler Ofisi tarafından desteklenen 3934 no.lu Bilimsel Araştırma Projesi (BAP) kapsamında geliştirilmesi planlanan Öğrenme Danışmanlığı hizmetini, beceri temelli, profesyonel bir eğitim sürecinden geçirilmiş öğrenme danışmanlarının yetiştirilmesi, öğrencilerin sürece aktif bir şekilde dahil edilmesi ve uygulamaları destekleyecek kaynaklar ile araç-gereçlerin geliştirilmesi süreçlerini anlatmaktadır. Bu proje ile, etkili bir Öğrenme Danışmanlığı Birimi'nin kurulması sayesinde AYBÜ-YDY Bağımsız Öğrenme Merkezinin ve üniversite genelinde öğretim ve öğrenme altyapısının güçlendirilmesi, devamında ise Ankara ve ulusal çapta gerek üniversiteler gerekse Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) bünyesindeki birimlerle bunun yaygınlaştırılması ve daha geniş kitlelere ulaştırılması, böylelikle ülkemizde hem bağımsız öğrenme hem de İngilizce öğrenme noktalarında yaşanan sorunların çözümüne katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Projenin ilk ayağı olan profesyonel bir eğitim alınması noktasında Japonya'nın Tokyo kentinde bulunan Kanda Üniversitesi (KUIS) ile ortaklık kurulması çeşitli sebeplerle uygun görülmüştür. KUIS bünyesinde geliştirilen ve pozitif psikoloji, bilişsel davranışçı terapi, sosyokültürel eğitim teorisi gibi kuramsal temelleri olan (Kato ve Mynard, 2015) beceri temelli Öğrenme Danışmanlığı Programının amaca uygunluğu ve uzun bir süredir başarıyla yürütülüyor olması önemli rol oynamıştır. KUIS bu alandaki bilgi birikimiyle farklı üniversitelerde benzer merkezler de kuran bir kurumdur. Bu programı benzerlerinden farklı bir noktaya taşıyan unsurlar arasında, Türkiye ve Japonya'daki öğrencilerin dil yeterlikleri, karşılaştıkları öğrenme sorunları ve iki toplum arasındaki sosyokültürel ve toplumsal benzerlikler öne çıkmaktadır (Hofstede, 2001). Nitekim benzer danışmanlık programları Finlandiya gibi Avrupa ülkelerindeki üniversitelerce de yürütülmektedir (Autonomous Language Learning Modules, Helsinki Üniversitesi).

Günümüz üniversiteleri, uluslararası öğrencileri, birbirleriyle yaptıkları ikili anlaşmalar, öğrenci, öğretim üyesi ve idari personel değişim programları, ortak diploma programları ve çok sayıda yabancı uyruklu öğretim üyesi ile uluslararası üniversiteler konumuna gelmeyi hedeflemektedirler. Bu proje ile temel olarak, AYBÜ-YDY ve KUIS arasında kısa vadeli işbirliğine yönelik olarak iyi uygulamaların paylaşımı ve yaygınlaştırılması kapsamında karşılıklı beceri temelli öğrenme danışmanlığı hizmetlerinin geliştirilmesi, gözlem ve bilgi transferi etkinlikleri ile sürecin yapılandırılması, materyal geliştirilmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Buna göre projenin, üniversite vizyonları ve stratejik planlarıyla uyumlandırılmış genel hedefleri şu şekilde sıralanmıştır:

1. Çok kültürlü, uluslararası bir üniversite olma ve yeni düşüncelere/kuramlara öncülük etme, katma değer doğuran dış paydaşlarla güçlü bağlar kurma, etkin bilgi akışını destekleyecek şekilde sınırları kaldırma stratejileriyle örtüşecek şekilde benzer yaklaşımların benimsendiği iki toplum bağlamında bağımsız öğrenme danışmanlığı faaliyetlerini iki yönlü gözlem, bilgi ve görgü paylaşımı ve aktarımı üzerinden yürütmek;

2. Yenilikçi, çok disiplinli ve gerçek dünya deneyimini yansıtan eğitim yaklaşımları benimseme ve öğrenciye öğretmekten ziyade öğrenme yoldaşlığı ve öğrenme koçluğu yapma stratejileriyle uyumlu olarak bağımsız öğrenme faaliyetleri aracılığıyla öğrenmeyi öğrenme, kendini tanıma ve kişisel gelişim, yaşam boyu öğrenme ve akademik ortama adapte olma becerilerini kazandırmak; bunu yaparken, Japon ve Türk kültürleri arasındaki sosyo-psikolojik faktörlerin benzerliğinden istifade etmek;

3. Toplumun her kesiminden öğrenci için aktif öğrenme ortamlarının tasarımı ve yönetimini temel görev benimseme stratejisiyle uyumlu bir öğrenme danışmanlığı hizmeti geliştirmek.

Tanımlı hedefler doğrultusunda projenin kapsamı aşağıdaki şekilde oluşturulmuştur:

1. Beceri Temelli Bağımsız Öğrenme Danışmanlığı Eğitimi: Hedeflenen bağımsız öğrenme danışmanlığı hizmetinin sunulabilmesi için alınacak eğitimidir. Temel danışmanlık eğitimi ve devamında tamamlanacak danışman yetiştirme modülü sayesinde, katılımcılar hem öğrenme danışmanlığı hem de danışman eğitmeni becerilerini kazanıp sertifikalarına sahip olacaklar, ihtiyaç dâhilinde yeni öğrenme danışmanları yetiştirebilecekler ve böylece programın devamlılığını sağlayacaklardır. Söz konusu 6 aylık eğitim dört alt başlıkta gerçekleştirilecektir: Kurs 1-Başlangıç (Yansıtmacı Diyalog/Reflective Dialog üzerinden yürütülen danışmanlık kavramı, danışmanlığın temel felsefesi ve öğrenme süreçleri ile temel danışmanlık strateji ve araçlarının ele alındığı kurs kuramsal temelleri ayrıntılı biçimde ele almakta ve beceri temelli pratik uygulamaları içermektedir); Kurs 2-Derinlere İnme (Sürekli danışmanlık kavramının sunulacağı kursta strateji ve araçlar öğrenciye daha fazla odaklanmayı sağlayacak şekilde genişletilmektedir); Kurs 3-Farkında Olma (Daha derin eleştirel farkındalık yaratmanın ve daha yetkin, daha içgüdüsel/sezgisel öğrenme danışmanı olabilmeyi hedeflediği kursta gerekli strateji ve araçlar ele alınmaktadır); Kurs 4-Mentör Olma (Danışmanlara öğrenciye bağlı olarak kendi stillerini uyarlayabilmeyi ve diğer danışmanları kendi danışmanlık becerilerini geliştirmeye devam ederken eğitmeyi, onlara danışmanlık yapabilmeyi içermektedir) (Kato ve Mynard, 2015) (Detaylı bilgi için bakınız EK-A Beceri Temelli Bağımsız Öğrenme Danışmanlığı Eğitim İçeriği)

2. Bağımsız Öğrenme Programı ve Materyali Geliştirme: Bağımsız öğrenme danışmanlığı eğitimi esnasında kazanılan bilgi, birikim ve deneyim kullanılarak, öğrencilerin bağımsız öğrenme becerilerinin etkili bir şekilde geliştirilebilmesi için gerekli bağımsız öğrenme programının hazırlanması ve bu programın yürütülmesi esnasında kullanılacak basılı ve dijital kaynakların geliştirilmesi faaliyetleridir (Bakınız EK-B Bağımsız Öğrenme Programı Hedefleri; EK-C Bağımsız Öğrenme Programı Kaynakları).

Bu kapsam doğrultusunda geliştirilen Öğrenme Danışmanlığı Programı ile öğrencilerin danışmanlarıyla randevu alarak görüşmeler yapabilmeye, öğrenme çabalarını yönlendirebilme, içinde buldukları bilişsel ve duyuşsal durumları yönetebilme, süreci öğretmen ve okul merkezlikten çıkarıp kendilerini merkeze taşıma ve böylece öğrenme süreçlerini daha etkili nasıl yönetecekleri konusunda gelişim sağlamaları hedeflenmiştir. Öğrencilere kazandırılmaya çalışılan beceriler yalnızca dil becerileri ile sınırlı kalmamış; söz konusu danışmanlık çalışmalarının öğrencilerin akademik gelişimleri ve yaşam becerilerinin gelişmesi bakımından katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Bu adımların tamamlanması sonrasında, AYBÜ-YDY Bağımsız Öğrenme Merkezi bünyesinde yürütülen bir araştırma ile proje kapsamında belirtilen süreçlere yönelik çıktılar değerlendirilmiştir. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Bağımsız öğrenme danışmanlığı eğitimi alan öğretim görevlilerinin öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecindeki kazanımlarına ve deneyimlerine ilişkin düşünce ve duyguları nelerdir?
2. Bağımsız öğrenme eğitimi alan öğrencilerin danışmanlık faaliyetlerine yönelik tutumları nelerdir?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasına yer verilmiştir. Nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinlemesine incelenmesidir. Daha açık bir ifadeyle, bir duruma ilişkin etmenler (ör. ortam, bireyler, olaylar, süreçler vb.) bütüncül bir yaklaşımla ele alınır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve aynı şekilde ilgili durumdan nasıl etkilendikleri araştırılır (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Nitel durum çalışmasına yer verilen bu araştırma kapsamında, İngilizce Yabancı Diller Yüksekokuluna devam eden üniversite öğrencilerinin, kendilerine sunulmak üzere geliştirilmiş ve yürütülmüş olan bağımsız öğrenme danışmanlığı hizmetine yönelik tutumları ile bu hizmeti vermek üzere yetiştirilen öğretim görevlilerinin öğretmenlikten bağımsız öğrenme danışmanlığına geçiş süreçlerindeki kazanımlarına ve deneyimlerine yönelik duygu ve düşüncelerini incelemek üzere yarı-yapılandırılmış görüşmelerden yararlanılmıştır.

2.2. Evren-Örneklem

Hedef kitleyi oluşturan iki temel grup ile yürütülen araştırma faaliyetleri çalışmayı yönlendirmiştir. Birinci grupta öğrenme danışmanlığı eğitimi alan öğretim görevlileri bulunmaktadır. Söz konusu öğretim görevlileri bu eğitimin alınması ve yaygınlaştırılması noktalarında önemli rol oynayacak kişiler olmaları itibarıyla proje yürütücüsü ve AYBÜ-YDY yöneticileri tarafından seçilmiştir. Bu bağlamda, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örneklemeden yararlanılmıştır. Burada bahsi geçen ölçüt ya da ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabileceği gibi önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi de kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Araştırmanın ölçütleri proje kriterleri çerçevesinde belirlenmiştir. Buna göre, eğitim ve araştırma bilgisine sahip, mesleki gelişim süreçlerine hâkim, bağımsız öğrenme etkinliklerine ve uzaktan eğitim altyapısına destek veren öğretim görevlileri beceri temelli bağımsız öğrenme danışmanlığı eğitimi almış ve bu hizmeti öğrencilere sunmuş olmaları itibarıyla bu araştırmada katılımcı olarak yer almışlardır. Aynı şekilde ikinci grupta da, bağımsız öğrenme danışmanlığı eğitimi almış öğretim görevlileriyle gönüllü olarak iletişime geçerek bağımsız öğrenme danışmanlığı hizmetinden faydalanmış öğrenciler yer almıştır.

2.3. Verilerin Toplanması

Çalışmada nitel veri toplama yöntemi kullanılmıştır. Hedef kitleyi oluşturan birinci grupta öğrenme danışmanlığı eğitimi alan öğretim görevlileri yer almıştır. Bu öğretim görevlileriyle, öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecinde edindikleri kazanımlarına ve deneyimlerine ilişkin düşünce ve duygularını aktardıkları görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde Aoki'nin (2012) benzer çalışmasında ortaya çıkan temalar üzerinden araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır (Bakınız EK-D Danışman Görüşme Soruları ve Yönergesi). Aynı şekilde ikinci grupta yer alan ve kendilerine öğrenme danışmanları tarafından bağımsız öğrenme eğitimi verilen öğrencilerden de onların danışmanlık faaliyetlerine yönelik tutumlarını değerlendiren formları doldurup danışmanları ile elektronik ortamdan (e-

posta ile) paylaşımları istenmiştir. Yamashita'nın (2015) danışmanlık hizmetlerine yönelik öğrenci tutumunu ölçen çalışmasından yola çıkılarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış form kullanılmıştır (Bakınız EK-E Danışan Tutum Formu ve Yönergesi). Her biri yaklaşık 1 saat süren ve sesli olarak kaydedilen danışman görüşmeleri araştırmacılar tarafından dinlenerek yazıya dökülmüş; danışanlardan gelen eposta içerikleri metin olarak derlenmiş, ve hem danışman hem de danışan verilerinin kodlama işlemi yapılmıştır.

2.3.1. Veri toplama araçları

Araştırmaya ilişkin verilerin toplanabilmesi amacıyla; öğretim görevlilerinin öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecinde edindikleri kazanımlarına ve deneyimlerine ilişkin düşünce ve duygularını belirlemek için görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerde Aoki'nin (2012) öğrenme danışmanlarının sahip olması gereken beceriler üzerine yaptığı benzer çalışmasında ortaya çıkan öğrenciyle bağ kurma, bakış açısını görebilme, olumlu düşünme, önyargı/genellemeden kaçınma/erteleme, yardım etmeye istekli olma, diyalogun akışını yönlendirme, doğru zamanlamayla etkili yansıtıcı sorular sorma, öğrencinin konuşmasına müdahale etmeden dinlemeye devam etme, öğrencinin duygu, düşünce ve olası hareketlerini gözlemlenme ve yorumlama, alternatif/ek çalışma kaynakları sunma/önerme, öğrenme problemlerinin kökenine inme ve açıklama, kullandığı dili öğrenci düzeyine göre sadeleştirme ve anlaşılabilirliği arttırma ve yaptığı görüşmeleri etkili bir şekilde değerlendirme temaları üzerinden araştırmacılar tarafından bu beceri temelli danışmanlık eğitiminin sunduğu kazanımları ve deneyimleri kapsayacak şekilde hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır (Bakınız EK-D. Danışman Görüşme Soruları ve Yönergesi). Görüşme formları, katılımcıyı büyük oranda sınırlandıran testler ya da anketlere kıyasla getirdikleri esneklik ve belirli düzeydeki standart sayesinde konuya ilişkin derinlemesine bilgi edinilmesini sağladığı için tercih edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2003).

Aynı şekilde ikinci grupta yer alan ve gönüllü olarak öğrenme danışmanları ile iletişime geçerek bağımsız öğrenme danışmanlığı hizmeti alan öğrencilerden de onların danışmanlık faaliyetlerine yönelik tutumlarını değerlendiren formları doldurup danışmanları ile elektronik ortamdan (e-posta ile) paylaşımları istenmiştir. Yamashita'nın (2015) danışmanlık hizmetlerine yönelik öğrenci tutumunu ölçen çalışmasından yola çıkılarak öğrenme hedeflerinin oluşması ya da netlik kazanması, doğru ya da etkili öğrenme yöntemlerinin keşfedilmesi, özgüven ve motivasyon artması, dil becerilerinde gelişim hissedilmesi, nasıl öğrendiğine dair farkındalık ya da ilgi oluşması, öğrencinin kendisi ya da dil öğrenme süreçleri hakkında yeni keşiflerde bulunması, danışmanın iyi, olumlu bir tutum içinde olması, öğrenme danışmanlığı hizmetinden memnun kalınması ve hizmeti almaya devam etmek istenmesi gibi temalar üzerinden araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış form kullanılmıştır (Bakınız EK-E. Danışan Tutum Formu ve Yönergesi).

Danışman görüşme formunda ve danışan tutum değerlendirme formunda yer alan soruların, katılımcılar tarafından anlaşılıp anlaşılmadığını görebilmek amacıyla bir ön uygulama yapılmıştır. Ön uygulamanın ardından, formlarda yer alan sorular tekrar gözden geçirilerek, değerlendirme sonuçları uzman görüşüne sunulduktan sonra, soruların son hali verilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Öğrenme danışmanı öğretim görevlileriyle yapılan kazanımlarına ve deneyimlerine ilişkin düşünce ve duygularını anlattıkları görüşmelerden elde edilen nitel veriler ile gönüllü olarak

öğrenme danışmanlığı hizmeti alan öğrencilerin aldıkları hizmete yönelik tutumlarını aktardıkları e-posta yanıtlarından elde edilen nitel veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Sesli olarak kaydedilmiş danışman görüşmeleri araştırmacılar tarafından dinlenerek yazıya dökülmüş; danışmanlardan gelen eposta içerikleri metin olarak derlenmiş, ve hem danışman hem de danışan verilerinin kodlama işlemi yapılmıştır. Ortaya çıkan kodlar benzerlik ve farklılıkları üzerinden bir araya getirilerek temalar belirlenmiştir (Merriam, 1998; Seidman, 1999).

3. Bulgular

AYBÜ-YDY Bağımsız Öğrenme Merkezi (Independent Learning Centre/ILC) bünyesinde Öğrenme Danışmanlığı Birimi'nde görevli, profesyonel bir eğitim sürecinden geçirilmiş 9 öğretim görevlisi öğrenme danışmanı tarafından, uygulamaları destekleyecek kaynaklar ile araç-gereçlerin geliştirilmesi sonrasında sunulmaya başlanan Öğrenme Danışmanlığı hizmetine ilişkin çalışmanın bulguları aşağıdaki gibidir.

Çalışmanın araştırma sorularını (i) Bağımsız öğrenme danışmanlığı eğitimi alan öğretim görevlilerinin öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecindeki kazanımlarına ve deneyimlerine ilişkin düşünce ve duyguları nelerdir? (ii) Bağımsız öğrenme eğitimi alan öğrencilerin danışmanlık faaliyetlerine yönelik tutumları nelerdir? oluşturmuştur.

3.1. Öğretim Görevlilerinin Öğretmenlikten Öğrenme Danışmanlığına Geçiş Sürecinde Edindikleri Kazanımlarına ve Deneyimlerine Yönelik Duygu ve Düşünceleri

Nitel yöntemle veri toplanan bu çalışmada, birinci araştırma sorusunu yanıtlayabilmek için öğrenme danışmanlığı eğitimi alan 9 öğretim görevlisinin (6 Kadın, 3 Erkek; Yaş Aralığı: 29-41; 1 Amerikalı, 8 Türk), 13 maddeden oluşan ve beceri temelli bu danışmanlık eğitiminin sunduğu kazanımları ve deneyimleri kapsayacak şekilde hazırlanmış, yarı-yapılandırılmış görüşme soruları doğrultusunda öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecinde edindikleri kazanımlarına ve deneyimlerine ilişkin duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri istenmiştir. Toplanan nitel veri üzerinde yapılan içerik analizi sonrası bulgular şöyledir:

Aldıkları eğitim sonrasında artık bir danışman perspektifiyle durumları ve ilişkileri değerlendiren öğrenme danışmanları kendilerinin danışanla bağ kurabilme becerileriyle ilgili görüşme sorusuna yanıtları, "Özellikle danışanla karşılıklı oturmak ve danışanın duruşuna benzer şekilde oturmak kişileri rahatlatmakta ve göz teması kurmasını sağlamaktadır. Gözlerini kaçırıp danışana çok dik bakmamak, bacak ve kollarını kapatarak oturmamak, danışana temas etmemek, ses tonunu empati, anlayış ve ilgiyi yansıtacak şekilde yumuşak, etkili kullanmak ilk etapta güven kazanmayı sağlamaktadır. Gülümsemek, zaman zaman espriler ile havayı yumuşatmak, olumlu yorum ya da geribildirim vermek, danışanı olduğu gibi kabul etmek, anlattıklarını tekrarlamak ya da özetlemek, söylediği andaki duyguyu tekrarlamak, deneyim paylaşmak ve bütün bunları yaparken danışana dinlendiğini hissettirmek en önemli iletişim adımlarıdır," şeklinde olmuştur.

Danışmanların empati kurarak danışanların bakış açısını görebilme becerilerini araştıran ikinci görüşme sorusuna yanıtları ise şu şekilde ifade bulmuştur: "Danışanın oturuşu, sesinin titremesi ya da gözlerini kaçırması iç dünyasından haber vermektedir. Dikkatli dinleyerek, ifade fırsatı vererek, benzer ya da yakın dil öğrenme ya da genel olarak öğrenme deneyimlerimi hatırlayarak, kendi dünyasını resmetmesini sağlayacak yansıtmacı sorular sorarak ve danışanın vücut dilini izleyerek görüşmeye taşıdığı konu ile ilgili bakış açısını anlayabiliyorum."

Olumlu düşünebilme ve danışanı olumlu düşünceye sevk edebilme becerisiyle ilgili olan üçüncü görüşme sorusuna istinaden öğrenme danışmanları olumlu düşünüp olumlu yorumlarda bulduklarını ifade etmişler, gerekçelerini de şu şekilde açıklamışlardır: “Diyaloğu ‘olumluya’ yönlendirmek, danışanın yaptığının iyi, doğru bir şey olduğunu görmesine yardımcı olmak, olayların/durumların güzel yanlarını görmeye/göstermeye çalışmak, danışanın güvende hissetmesini sağlamak için pozitif yaklaşımı tercih ediyorum. Durum ne kadar olumsuz olursa olsun, olumsuz bir cümle kurmuyorum.”

Önyargı ya da genellemeden kaçınarak danışanı olduğu gibi kabul edebilme becerisiyle bağlantılı olan dördüncü görüşme sorusuna yönelik izlenen yöntemler şu şekilde özetlenmiştir: “Genellemeden uzak durmak, danışanın neyi nasıl söylediğine odaklanmak, her bireyin biricikliğini göz ardı etmemek, bireylerin kendi yaşantılarının sonucu hal ve hareketler içinde olabileceği düşüncesini benimsemek, danışanın kendini ifade etmesini ve diyalogun sürekliliğini/akışını desteklemek, bugün danışandan ne öğreneceğim bakış açısına sahip olmak, görüşmelere girmeden önce kendime neden orada olduğumu hatırlatmak, ‘bu görüşme seninle ilgili değil, öğrenciyle ilgili’, ‘önyargı yok’, ‘bu görüşme ile ilgili herhangi bir fikrin yok’ gibi düşünceleri kendime telkin etmek, ‘bu konuşmanın nereye gideceğini tahmin ediyorum’ bakış açısından kaçınmak kullanmaya gayret ettiğim yöntemlerdir.”

Öğrenme danışmanlarının danışana yardımcı olma noktasında istekli olup süreçten memnuniyet duyup duymadığını araştıran beşinci görüşme sorusuna ilişkin yanıtları şöyledir: “Danışanın ilerlemesini görmek, ya da sadece olumsuz bakış açısının olumluya yöneldiğini veya sorunlarının kök sebeplerine inebildiğini, uzun vadede güveninin, öğrenme azminin ve bağımsız öğrenme davranışının arttığını, zamanla öğrenme hedeflerine ulaştığını, artan farkındalığının başarısına etkisini gözlemlenmek motivasyonumu artırıyor. İnsanlara yardımcı olabilmek fikri bile yeterince tatmin edici oluyor, eğitimci olarak neden var olduğumu bana tekrar hatırlatıyor.”

Görüşme esnasında diyalogun akışını yönlendirebilme ve gerekli durumlarda danışanı devreye sokabilme becerisiyle bağlantılı altıncı soruya yönelik danışman görüşleri şu şekilde ifade edilmiştir: “Çoğunlukla ilk görüşmede akışı ben yönlendiriyorum, ancak ilerleyen görüşmelerde danışanın kendi akışını izlemesine izin veriyorum ve çok daha verimli geçen konuşmalar oluyor çünkü sorunların kendi tarafından çözüldüğünü hissettirmek faydalı oluyor. Gerekli durumlarda güçlü, yansıtmacı sorular sorarak ifadelere derinlik kazandırmaya, aydınlanma anları yaşatmaya çalışıyorum.” Bu soruyla bağlantılı olarak, yerinde ve anlamlı yansıtmacı sorular sorabilme becerisini araştıran yedinci görüşme sorusuna yönelik danışman düşünceleri şu şekilde ifade bulmuştur: “Başlarda bunu yapmak zordu çünkü doğru zaman olup olmadığını düşünmek gerçek dinlemeyi sekteye uğrattıyordu. Ancak daha sonra doğru zamanda doğru soruları sormaya başladım. Bu öngörü, içgüdü ve samimi bir merakla danışanı dinlediğinizde oluyor, tepkilerini okuyabilmeye başlıyorsunuz; bazen de içgüdüsel gidiyor, çok da bilinçli yapmıyorsunuz. Danışanlar yönlendirildiklerini hissetmeden aydınlanma anları yaşayabiliyorlar ve sonrasında verdikleri geribildirimde bazı soruların onlarda iz bıraktığını görüyorsunuz.”

Danışan konuşmasını bölmeden, sabırla dinleyebilme ve gerekli düşünme süresi sağlayabilme becerileriyle ilişkili sekizinci görüşme sorusuna yönelik danışman görüşleri şu şekildedir: “En başta susmayı öğrenmek zordu ancak gerçek dinlemenin danışana sessizlik süresi tanımakla olduğunu gördüm. Bazen diyalogu çözen şey sessiz anlar çünkü sonrasında büyük aydınlanmalar ya da kendini daha iyi anlama ve ifade etme anları yaşanabiliyor. Çoğu zaman önemli olan danışanın konuşması çünkü bağımsız öğrenme kendini ifade ettikçe, derin düşündükçe

gelişecektir. Öte yandan, örneğin, diyalog İngilizce yapılıyorsa benim zaman zaman özetlemelerim ya da anlaşılmadığı için sorumu yeni bir şekilde ifade etmem gerekiyor ya da sessiz anlar uzadıkça danışan diyalogtan uzaklaşabiliyor/kopabiliyor; o durumlarda danışanın konuşmasını bölebiliyorum.”

Yine danışmanlar için en önemli becerilerden olan danışanın duygu, düşünce ve potansiyel hareketlerini okuyabilme/açığa çıkarabilme ile bağlantılı dokuzuncu soruya dair yanıtlar şu şekildedir: “Danışanın oturuşu, vücut dili, mimikleri, ses tonu ya da sesindeki kaygı, konuşma hızı, gülümsemesi, sorularına cevap verirken kurduğu/kurmadığı göz teması/bakışları ve yaşadığı zorluk seviyesi, seçtiği kelimeler dikkat ettiğim işaretler arasındadır. Bunlardan hareketle daha güçlü yansıtmacı sorular sorarak kendime daha iyi inceleme alanı sağlamaya çalışıyorum.”

Öğretmenlik mesleği ile de bağlantılı olan ve danışmanın ek/alternatif çalışma kaynakları sunabilmesi becerisini araştıran onuncu görüşme sorusuna yönelik yanıtlar şu şekildedir: “Gerekli durumlarda, hem öğrenme ve motivasyon için öğrenme danışmanları olarak hazırladığımız ve kullandığımız, Bağımsız Öğrenme Merkezimizde de erişilebilir olan kaynakları hem de öğretmenlik deneyimim sayesinde bildiğim ve kullandığım öğrenmeyi geliştirecek kaynakları öneriyorum. Bağımsız Öğrenme Merkezimizde çeşitli dil öğrenme kaynakları da bulunuyor. Danışanları bunlardan haberdar etmeye gayret gösteriyorum, ancak birebir yönlendirme yapmayıp benzer durumdaki başka öğrenciler üzerinden örnekler vererek kendi uygun çalışma yöntemlerini bulmaya ve uygun kaynak seçmeye teşvik ediyorum.”

Yine hem öğretmenlik mesleği hem de danışmanlık ile bağlantılı olarak danışanın yaşadığı öğrenme güçlüklerinin nedenlerini görebilme becerisine ilişkin on birinci görüşme sorusuna istinaden sunulan öğrenme danışmanı görüşleri şu şekilde ifade bulmuştur: “Bu problemlerin etkin şekilde açıklanması öğrencinin bilinç seviyesine göre değişim gösterebilmektedir; bu nedenle çoklu/birden çok görüşme yapmayı sağlıklı buluyorum. İlk görüşmede genellikle net bir açıklama yapmayıp danışanın kendini daha iyi değerlendirmesine izin veriyorum, sonraki görüşmelerde bu problemlerin kök nedenlerini basitleştirerek, çözümlerinin olduğunu belirterek, benzer problemler yaşayan diğer danışanları hatırlatarak, kendi deneyimlerimden yola çıkarak, danışman araç ve tekniklerinden faydalanarak, dil edinimine yönelik alışkanlıklarına (hedef belirleme ve çalışma yöntemleri, zaman yönetimi vb.), bakış açılarına (dil-kültür ilişkisi), hatalarına ve duygularına (özgüven, motivasyon, eski öğrenme deneyimleri vb.) yönelik algılarını sorgulamaya teşvik eden yansıtmacı sorular sorarak ve anlayabileceği bir dil kullanarak ifade ediyorum.”

İletişim dilinin yüksek oranda anlaşılabilirliğini sağlayabilme becerisiyle ilişkili olarak on ikinci görüşme sorusuna dair danışman yanıtları şu şekildedir: “Buna çok önem veriyorum. İfadede bu şekilde bir sadeleştirme anadilinde konuştuğumuzda da gerekebiliyor. Bazen, örneğin görüşme İngilizce yapılacaksa çizim ya da görsel kullanmak da bir seçenek oluyor. Böyle bir ayarlama yapılmazsa danışanla iletişim, uyum ve güven ortamı kurmak kolay olmuyor. Öğrenme danışmanlığı hizmetinin verimini etkileyen en önemli öge olan ve danışmanın önceliklerinden sayılan uyum ve güven ortamını kurmanın temelinde diyalogun tempo, yeterlilik düzeyi, telaffuz netliği, cümle uzunlukları, kelime tercihi ve sözlü olmayan iletişim gibi detaylarda danışana uyum göstermek yatmaktadır.”

Danışmanların önemli becerileri arasında yer alan ve görüşmenin son sorusu olan “Görüşmeleriniz hakkında etkin bir değerlendirme yapabiliyor musunuz? Bir görüşmeyi ne oranda hatırladığınız, karşılaştığınız zorluklar, sonraki görüşmelerde denemek istediğiniz şeyler,

elde etmek istediğiniz sonuçlar ve kontrol etmek istediğiniz davranış ya da ifadeleri dikkate alarak yanıtlayabilirsiniz.” ilişkin yanıtlar şu şekildedir: “Genellikle yapabiliyorum. Çoğu zaman yazılı hale getirmek gerektiğini ve kayıt tutmanın önemini bildiğim halde bu işe yeterince zaman ayırmıyorum. Aslında ortak bir hafıza yaratmak adına bu bilgi birikimi yazılı hale getirmek ve paylaşmak çok önemli. Daha fazla görüşme yapmak, sesli ve/veya yazılı kayıt tutmak (özellikle sesli/görüntülü kayıt ilgili görüşmenin ruhunu tekrar yakalamak açısından önemli olabildiği için) ya da önemli anları/soruları/çözümle noktalarını/duyguları/tepkileri not etmek, kendini doğrulama eğiliminden kaçınmak, fazla ara vermeden değerlendirme yapmak, görüşme sürelerini sınırlamak (görüşmenin verimi arttırmak ve kayıt/değerlendirme işlerini kolaylaştırmak için 45 dakikayı aşmamaya gayret göstermek) ve yansıtmacı diyalog çerçevesini değerlendirmeleri yazarken de kullanmak gerekiyor.”

3.2. Öğrenme Danışmanlığı Hizmeti Alan Öğrencilerin Bu Hizmete Yönelik Tutumları

İkinci grupta yer alan ve kendilerine öğrenme danışmanları tarafından bağımsız öğrenme eğitimi verilen öğrencilerden de onların danışmanlık hizmeti deneyimlerine ilişkin tutumlarını ifade etmeleri istenmiştir. Çalışmaya AYBÜ-YDY’de İngilizce eğitimi görmekte olan 9 öğrenci katılmıştır ve toplanan nitel veri üzerinde yapılan içerik analizi sonrası bulgular şöyledir:

Aldıkları bağımsız öğrenme danışmanlığı hizmeti sonrasında danışanların “Öğrenme hedefleriniz danışmanlık hizmeti almanızın öncesine kıyasla daha net hale geldi mi? Lütfen açıklayınız.” sorusuna ilişkin düşünce ve duyguları şu şekildedir: “Görüşme öncesinde kafam karışık ve hedeflerim yoktu ya da net değildi; sadece sınava yönelik çalışma düşüncesindeydim. Görüşme sonrası farkındalığım arttı ve hedeflerim netleşti; daha fazlasını öğrenmek istedim ve başardım. Danışmanlık hizmeti alınca öğrenme yolundaki kendimi tanıdım ve daha özgüvenli hale geldim. Motivasyonum arttı, ümitlendim, kendime olan güvenimi tekrar kazandım ve netleşen hedeflerimi iyi bir programla yürütmek istedim.” Bu soruyla bağlantılı olarak ikinci görüşme sorusu olan “Sizin için uygun olan bir öğrenme yöntemi/yöntemleri bulabildiniz mi? Lütfen açıklayınız.” ilişkin danışan görüşleri şu şekilde ifade bulmuştur: “Görüşme sonrasında kendim için iyi bir yöntem bulabildim; danışmanımın tecrübeleri ve kendime sormamı sağladığı sorular bana yol gösterdi; iyi kaynaklar seçebildim. İngilizce programlar izliyorum ve kendi kendime konuşma pratiği yapıyorum; doğrudan alıştırma çözmek yerine artık önce konuyu anlamayı önemsiyorum; yakın arkadaşım, sakın bir ortamda çalışmamın faydalı olduğunu gördüm. Zamanımı daha iyi yöneterek öğrenmeyi eğlenceli hale getirdim; İngilizce benim bir parçam oldu.”

Danışanların üçüncü görüşme sorusu olan “Kendiniz hakkında daha kendinden emin hissediyor musunuz? Lütfen açıklayınız.” yönelik yanıtları şu şekilde ifade edilmiştir: “Yanlışılarımı görebildiğim, daha iyi öğrendiğim ve İngilizce konuşabildiğim için kendime güvenim arttı; derse daha çok katılıyorum. Üniversitede ilk yılında olan yabancı bir öğrenci olduğum için kafam karışık ve kendime güvenemiyordum; görüşme sonrası kendime güvenim arttı. Danışmanım güler yüzlü, iyi bir dinleyici olduğu için kendimi mutlu ve özgüvenli hissettim; başaracağıma inanması beni motive etti; çalıştıkça ve iyi puan aldıkça özgüven kazandım. Elimden gelenin en iyisini yapmaya gayret gösteriyorum ve duruma göre değişse de daha özgüvenli hissediyorum.”

Dördüncü görüşme sorusu olan “Dil becerilerinizin danışmanlık hizmeti almanızın öncesine kıyasla gelişme gösterdiğini düşünüyor musunuz? Lütfen açıklayınız.” dair danışan görüşleri şu şekilde özetlenmiştir: “Öncesine göre ilerleme gösterdiğimi düşünüyorum. Kelime dağarcığım gelişti, özellikle hobilerimle alakalı işlerde İngilizce kullandım. Konuşurken ve yazarken daha rahatım; İngilizce düşünebiliyorum; daha hızlı okuma çalışmaları yapabiliyorum. Öğrenme

yöntemimdeki hataları fark ettim ve iyileştirdim.” Bununla bağlantılı olarak beşinci soruya “Nasıl öğrendiğinize yönelik herhangi bir ilgi veya farkındalık geliştirdiniz mi? Lütfen açıklayınız.” verilen danışan yanıtları şu şekildedir: “Geliştirdim. Hayallerime giden yolun aslında dil becerisi sayesinde olduğunun farkına vardım; özgüven eksikliğim olduğunu ya da kullandığım yöntemden emin olamadığımı fark ettim; yanlış yöntemle okuma yaptığımı fark edip iyileştirince okumayı sevmeye başladım; yabancı filmler izleyerek konuşmamı geliştirmeyi öğrendim.”

Altıncı görüşme sorusu olan “Bir Öğrenme Danışmanı ile konuşarak, kendiniz veya dil öğrenmeniz hakkında yeni şeyler fark ettiniz mi / öğrendiniz mi? Lütfen açıklayınız.” dair danışan düşünceleri şöyle ifade edilmiştir: “Gerçekten istersem yapamayacağım bir şey olmadığını, dil bilmenin önemini, bütün becerileri geliştirmem gerektiğini, korkularımı görmem gerektiğini fark ettim; eskiden çekingendim, görüşmeler sonrası daha rahatım, başkalarına öğretmenin etkili ve keyif aldığım bir yöntem olduğunu keşfettim; kendim için uygun yeni dinleme yöntemleri buldum.”

Yedinci görüşme sorusu olan “Öğrenme Danışmanınızın sorunlarınızla ilgilenirken nazik olduğunu düşünüyor musunuz? Lütfen açıklayınız.” ilişkin danışan düşünceleri şöyledir: “Kesinlikle çok nazik ve ilgiliydi; başaracağıma inandığını gösteriyordu; ne çok samimi ne de çok mesafeli. Kendimi çok iyi ifade edebildim ve güzel iletişim kurduk.”

Danışanların aldıkları hizmetle ilgili memnuniyet ve devam etme isteği durumlarını araştıran sekizinci, dokuzuncu ve onuncu görüşme sorularına yönelik yanıtlar şu şekilde özetlenebilir: “Kesinlikle memnunum; benim içim manevi değeri var; denenebilecek pek çok fikir ürettik ve hedeflerimi bana hatırlatmada önemli rol oynadı. Dil öğrenmeye olan yatkınlığımı fark ettim. Okulla ve bireysel sorunlarımla ilgili danışabileceğim bir hizmetin olması güzel ve kıymetli bir ayrıcalık. Başarılı bir öğrenci olmamı, rahatlamamı sağladı; kendime güvenim arttı, stresim azaldı. İngilizce bir süreç işi olduğu için bu süreçte yalnız olmadığımı hissetmek hem motivasyon hem de okulla olan ilişkilerim açısından iyi geldi. Öğrenme danışmanlığımdan sonra hocalarımla iletişimimin arttığını ve güçlendiğini düşünüyorum. Bu hizmeti kullanmaya devam etmek istiyorum çünkü şimdiye kadarki süreçte çok desteğini gördüm ve hedeflerimi bana hatırlatmada önemli rol oynadı. Aslında şuan bu soruları yanıtlarken bile kendimi danışmanlık hizmetinde gibi hissediyorum. Danışmanlık hizmetinin gelmesiyle öğrencilerin bu şekilde dinlenilmesi ve onlara yardımcı olunması faydalı oldu.”

Genel itibariyle çalışma bulguları, öğrenme danışmanlarının, yeni rollerinin gereklerinin farkında olduklarını ve bu hizmeti sağlamak noktasında gerekli becerileri kazanmak suretiyle olumlu ve anlamlı bir dönüşüm süreci içinde olduklarını göstermiştir. Benzer şekilde, bu hizmetten faydalanan öğrencilerin de kendilerinin dinlendiğini ve kendilerine yardımcı olunmaya çalışıldığını memnuniyetle karşıladıklarını, buna ek olarak, kendilerindeki iyileşme ve gelişmelerin çok olumlu katkıları gördüklerini ifade etmeleri, bu görüşmelere karşı olumlu tutum içinde olduklarını ve devam etmek istediklerini göstermiştir.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmaya konu olan proje ile AYBÜ-YDY bünyesinde yürütülen ihtiyaç analizi ve gözlem çalışmaları ve beraberinde gerçekleştirilen alanyazın taraması doğru yöntemlerle yapılması gereken bir öğrenme danışmanlığı hizmetinin gerekliliğini ortaya koymuştur. Öğrenciler, bağımsız çalışabilme, öğrenme sorumluluğunu alma, hedef belirleme, doğru stratejileri kullanma, öğrenme kaynaklarına erişme, öğrenme süreçlerini etkili bir şekilde yöneterek öğrenme çıktılarını ve kazanımlarını değerlendirme gibi konularda desteğe gereksinim duymaktadırlar

(McMurry, Tanner ve Anderson, 2010; Benson, 2011; Uzun, 2014; Nasöz, 2015; Uzun, Karaaslan ve Şen, 2015; Kato ve Mynard, 2015; Uzun, Karaaslan ve Şen, 2016). Ancak ön incelemeler ülkemizde bu yönde faaliyet gösteren, gerekli profesyonel desteğin alındığı herhangi bir kurumun bulunmadığını göstermiştir. Öğrenen özerkliği kapsamında model geliştiren ve öğrencilerinin daha bağımsız öğrenciler olmalarını sağlamayı hedefleyen bir kurum olarak AYBÜ-YDY sistematik bir programla, Yansıtmacı Diyalog (Reflective Dialog) yöntemini (Kato ve Mynard, 2015) benimseyerek ülkemiz bağlamında sistemi kurmak ve uygulamalarıyla merkezi zenginleştirmek ile önemli bir ihtiyacı karşılamayı hedeflemiştir.

Bu amaç doğrultusunda kapsamı ve işleyişi planlanıp alınan beceri temelli bağımsız öğrenme danışmanlığı eğitimi ve devamında geliştirilen bağımsız öğrenme danışmanlığı programı ve kaynakları ile somut bir nitelik kazandırılan ve uygulamalarla zenginleştirilen AYBÜ-YDY bağımsız öğrenme danışmanlığı hizmeti bu çalışma kapsamında değerlendirilmiş; bulgular her iki araştırma sorusuyla bağlantılı bir şekilde danışmanlık ve bağımsız öğrenme alanyazınındaki önceki çalışmalarla ilişkilendirilerek ele alınmıştır. Çalışmanın araştırma sorularını (i) Bağımsız öğrenme danışmanlığı eğitimi alan öğretim görevlilerinin öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecindeki kazanımlarına ve deneyimlerine ilişkin düşünce ve duyguları nelerdir? (ii) Bağımsız öğrenme eğitimi alan öğrencilerin danışmanlık faaliyetlerine yönelik tutumları nelerdir? oluşturmuştur.

Öğretim görevlilerinin öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecindeki kazanımlarına ve deneyimlerine ilişkin duygu ve düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılan ve yarı-yapılandırılmış sorular üzerinden yürütülen görüşmelerde öğretim görevlilerinin Aoki'nin (2012) çalışmasında ortaya koyduğu öğrenme danışmanı becerilerini büyük oranda benimsedikleri görülmüştür. Aoki'nin (2012) ilgili çalışmasında ele aldığı ve genel çerçevesini çizdiği öğrenciyle bağ kurma, bakış açısını görebilme, olumlu düşünme, önyargı/genellemeden kaçınma/erteleme, yardım etmeye istekli olma, diyalogun akışını yönlendirme, doğru zamanlamayla etkili yansıtıcı sorular sorma, öğrencinin konuşmasına müdahale etmeden dinlemeye devam etme, öğrencinin duygu, düşünce ve olası hareketlerini gözlemlene ve yorumlama, alternatif/ek çalışma kaynakları sunma/önerme, öğrenme problemlerinin kökenine inme ve açıklama, kullandığı dili öğrenci düzeyine göre sadeleştirme ve anlaşılabilirliği artırma ve yaptığı görüşmeleri etkili bir şekilde değerlendirme becerilerini kapsayan öğrenme danışmanlığı rolü kendi bağlamı doğrultusunda şekillendirdiği, o bağlamın ihtiyaçlarına hizmet eder bir taslak olarak önerilmiş olsa da, mevcut çalışmada da karşılık bulmuş ve bu çalışma çerçevesinin farklı bir bağlamda ve deneyim sonrası uygulanması vesilesiyle alanyazına önemli katkı sağlamıştır.

Çalışma bulguları öğretim görevlilerinin çerçeveyi oluşturan becerileri yeni rollerinin önemli tanımlayıcıları olarak gördüklerini ve bu görevleri yerine getirmek noktasında çaba sarfettiklerini göstermektedir. Fiziksel konum, duruş, yüz ifadeleri ve sesin ilgi ve anlayışı yansıtacak şekilde etkili kullanılması ve sadece düşüncenin değil duygunun da tekrarlanması ya da yansıtılması suretiyle öğrenciyle bağ kurma; öğrencinin vücut dili, ses tonu, konuşma hızı, göz teması, kendini ifade noktasında çektiği güçlük ya da seçtiği kelimelerin izlenmesi ve iç dünyasını resmetmesini sağlayacak yansıtmacı sorular sorulması suretiyle öğrencinin bakış açısını, duygu, düşünce ve olası hareketlerini gözlemlene ve değerlendirme; olayların/durumların olumlu yanlarını görmek/göstermek suretiyle olumlu düşünceyi modelleme ve teşvik etme; öğrencinin kendini ifade etmesine yeterli zaman ve alan sağlanması, görüşmeye önyargısız, öğrenmeye ve dinlemeye açık bir zihinle girilmesi ve öğrencinin neyi nasıl söylediğine odaklanması suretiyle genelleme ve

önyargılardan kaçınma; öğrencilere sorunlarının kök sebeplerine inme, hedeflerine ulaşma ve motivasyonlarını yükseltme noktalarında yardım etmeye istekli olma; diyalogun akışını yönlendirirken uygun zamanda, etkili ve anlamlı sorular sormak suretiyle öğrencinin sözü almasına, ilgiyle dinlenildiğini hissetmesine, sessiz anların gerektiği oranda yaşanmasıyla diyalogun derinleşmesine ve kontrolü öğrencinin almasına olanak sağlama; öğretmenlik deneyiminden hareketle ek çalışma kaynağı bilgisine sahip olma ve öğrenciyi doğrudan olmayan, keşfetmelerine olanak sağlayan yollarla bu kaynaklara yönlendirme; öğrencinin yaşamakta olduğu öğrenme problemlerinin ve sebeplerinin neler olabileceği noktasında bilgi sahibi olma ve öğrencinin bilinç ya da dil düzeyine göre konuşma içeriğini sadeleştirme, basitleştirme ve konuşma temposunu düzenleme; ve sesli/görüntülü ve/veya yazılı kayıt tutmak ve ortak bir hafıza oluşturmak suretiyle görüşmeleri değerlendirecek alan yaratma gibi kazanımlar ve deneyimler, öğretim görevlilerinin dile getirdiği ve Aoki'nin (2012) öğrenme danışmanlığı çerçevesini yansıtan beceriler olarak karşımıza çıkmıştır. Her ne kadar katılımcı öğretim görevlilerinin yanıtları Yamamoto'nun (2018) belirttiği gibi öğrenme danışmanlığı konusunda kendi bireysel yaklaşım, deneyim, diyalog ve dönüşümlerini yansıtsa da, ya da benzer bir bakış açısıyla, her diyalogun danışman ve danışan arasında tamamen yeni, benzersiz bir anlam oluşturduğu gerçeğini (Yamashita ve Mynard, 2015) ortaya koysa da, Aoki (2003) ve Whitworth, Kimsey-House ve Sandahl (1998) çalışmalarında vurgulandığı üzere temel danışmanlık çerçevesini benimseyerek, öğrenciye karşı saygılı ve ilgili bir tutum içinde olmak suretiyle öğrenci özerkliğini teşvik etme ortak noktasında birleşmiştir.

Araştırmanın ikinci sorusuna yanıt aramak üzere öğrenme danışmanlarıyla gönüllü olarak iletişime geçip öğrenme danışmanlığı hizmeti alan öğrencilerden söz konusu hizmet ile ilgili tutum, duygu ve düşüncelerini yansıtan veriler de Yamashita'nın (2015) danışmanlık hizmetlerine yönelik öğrenci tutumunu ölçen çalışmasında vurgulanan öğrenme hedeflerinin oluşması ya da netlik kazanması, doğru ya da etkili öğrenme yöntemlerinin keşfedilmesi, özgüven ve motivasyon artması, dil becerilerinde gelişim hissedilmesi, nasıl öğrendiğine dair farkındalık ya da ilgi oluşması, öğrencinin kendisi ya da dil öğrenme süreçleri hakkında yeni keşiflerde bulunması, danışmanın iyi, olumlu bir tutum içinde olması, öğrenme danışmanlığı hizmetinden memnun kalınması ve hizmeti almaya devam etmek istenmesi gibi noktalarda öğrencilerin büyük oranda olumlu tutum içinde olduğunu göstermiştir. Kato ve Mynard'ın (2015) belirttiği gibi, öğrenciler öğrenme danışmanlığı esnasında kendilerine yöneltilen etkili yansıtmacı soruları zihin açıcı bulmuş, süreçte etkin bir şekilde yönlendirildiklerini, aydınlanma anları yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Hedeflerinin netleştiğini; dil öğrenme ve akademik gelişim noktalarında bakış açılarının değiştiğini; yeni (dil) öğrenme yöntemleri bulduklarını; kendileriyle ilgili yeni keşifler yaptıklarını; hatalarını ya da korkularını öğretici bulduklarını; farkındalık, ümit, özgüven, ilgi ve motivasyonlarının arttığını; ve bütün bunları kendilerinin başaracağına inanan, nazik ve ilgili bir tutum içinde güler yüzlü ve iyi dinleyici olan, iletişim kanallarını sağlıklı işleten öğrenme danışmanlarının desteğiyle başardıklarını belirtmişlerdir. Bu hizmeti bir ayrıcalık olarak görmeleri ve dile getirdikleri memnuniyetleri sebebiyle de görüşmelere devam etmek istemişlerdir. Öğrenci tutumlarını yansıtan ve öğrenme sürecine eşlik eden bu olumlu duygu ve düşünceler Yamashita'nın (2015) bir öğrenciyle yaptığı gelişim çalışması bulgularıyla benzerlikler göstermektedir. Her iki çalışmada da öğrenci/ler stres, üzüntü yaşamadan, mutlu bir şekilde öğrenme deneyiminin verdiği memnuniyet hissini vurgulamışlardır.

Sonuç olarak, gerek danışmanların öğretmenlikten öğrenme danışmanlığına geçiş sürecinde yaşadıklarına dair olumlu düşünce ve duyguları gerekse danışanların aldıkları öğrenme

danışmanlığı hizmetine yönelik olumlu duygu, düşünce ve tutumları, kurulan ve faaliyete geçen Bağımsız Öğrenme Danışmanlığı biriminin amacına ulaşmakta olduğunu göstermiştir. Yoğun bilişsel ve duyuşsal sorunlar yaşadıkları (öğrenme kaygısı, motivasyon eksikliği, öğrenme stratejilerinin olmayışı vb.) ve öğrenme faaliyetlerini yalnızca öğretmen desteğiyle biçimlendirebildikleri gözlemlenen öğrencilerin, benimsenen yansıtmacı diyalog yöntemi ve sunulan danışmanlık hizmeti sayesinde kendi öğrenme süreçlerini daha yakından izleyebildikleri ve kendi öğrenme sorumluluklarını daha rahat üstlenebildikleri gözlenmiştir.

5. Sınırlılıklar ve Öneriler

Bu çalışmanın çeşitli sınırlılıkları da bulunmaktadır. Mevcut çalışma proje takvimi dikkate alınarak nitel veri toplama araçlarına dayandırılmıştır. Bu noktada destekleyici nicel çalışmalar için daha uzun vadeli proje çalışmalarının kurgulanıp hayata geçirilmesi faydalı olacaktır. Ayrıca, bağımsız öğrenme danışmanlığı hizmeti alan öğrencilerin tutumları yanında bu hizmetin akademik performans üzerindeki olası etkilerinin incelenmesi ya da öğrenme danışmanı olarak yetişen öğretim görevlilerinin bu eğitimin öğretmenlik mesleğine bakışlarına ya da öğretmenlik performanslarına olası etkilerinin incelenmesi yeni araştırma konuları doğuracaktır. Yine proje takviminden kaynaklı olarak, hizmet alan danışan sayısı çok daha fazla olduğu halde, derslerin sona ermesi nedeniyle görüşme sorularını yanıtlamak üzere daha kısıtlı sayıda danışana e-posta üzerinden ulaşılabilmiş olması veri zenginliğini sınırlandırmıştır.

Teşekkür

Bu çalışmanın makale olarak olgunlaşmasında ve yayım aşamasında değerli görüşleri, detaylı geri bildirim ve alan uzmanlığıyla katkı sağlayan çalışma arkadaşımız Nurseven KILIÇ'a çok teşekkür ederiz.

Kaynaklar

- Aoki, N. (2003). *Learner autonomy, teacher autonomy and the process of becoming a pro-autonomy teacher: Theoretical perspectives and life stories of six teachers of Japanese as a second language*. Unpublished doctoral thesis, Trinity College, Dublin.
- Aoki, N. (2012). Can-do statements for advisors. In C. Ludwig & J. Mynard (Eds) *Autonomy in language learning: Advising in action* (pp.154-163). Canterbury: IATEFL.
- Aydınlı, J., & Ortaçtepe, D. (2018). Selected research in applied linguistics and English language teaching in Turkey: 2010–2016. *Language Teaching*, 51(2), 210-245. doi:10.1017/S0261444818000010
- Benson, P. (2011). *Teaching and researching autonomy*. Harlow, UK: Pearson.
- British Council (2013). *Turkey national needs assessment of state school English language teaching*. Ankara: Mattek.
- British Council (2015). *The state of English in higher education in Turkey*. Ankara: Yorum.
- Bülbül, T. (2012). Dropout in higher education: Reasons and solutions. *Education and Science*, 37(166), 219-235.
- Education First (2017). English Proficiency Index (EPI). Retrieved April 26, 2017, from www.ef.com.tr/epi/

- Finland Helsinki University Language Center (2017). *Autonomous Language Learning Modules*. Retrieved from <http://www.helsinki.fi/kksc/alms/kaleidos.html>
- Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Kato, S., & Mynard, J. (2015). *Reflective dialogue: Advising in language learning*. New York, NY: Routledge.
- McMurry, B. L., Tanner, M. W. & Anderson, N. J. (2010). Self-access centres: Maximizing learners' access to center resources. *Studies in Self-Access Learning Journal*, 1(2), 100-114.
- Merriam, S. B. (1998). *Qualitative research and case study applications in education*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2000). *Özel eğitim hizmetleri yönetmeliği*. <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/66.html> adresinden alınmıştır.
- Nasöz, M. (2015). *Turkish EFL learners' readiness for autonomy and attitudes toward self-access center*. Unpublished master's dissertation. İhsan Doğramacı Bilkent University, Ankara, Turkey.
- Seidman, I. (1999). *Interviewing as qualitative research: A guide for researchers in education and the social sciences*. New York: Teachers College Press.
- Yüksek Öğretim Kurumu (2010). *Türkiye yükseköğretim yeterlilikler çerçevesi*. <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=33> adresinden alınmıştır.
- Uzun, T. (2014). Learning styles of independent learning centre users. *Studies in Self-Access Learning Journal*, 5(3), 246-264.
- Uzun, T, Karaaslan, H. & Şen, M. (March, 2016). On the road to developing a Learning Advisory Program (LAP). *Studies in Self-Access Learning Journal*, 7(1), 84-95.
- Uzun, T, Karaaslan, H. & Şen, M. (September, 2015). Going beyond the regular curriculum: Towards the development of a Learning Advisory Program (LAP). In *Proceedings of the Self in Language Learning (SILL) International Conference*, Çağ University, Mersin, Turkey.
- Whitworth, L., Kimsey-House, H., & Sandahl, P. (1998). *Co-active coaching: New skills for coaching people toward success in work and life*. Palo Alto: Davies Black Publishing.
- Yamamoto, K. (2018). The journey of 'becoming' a learning advisor: A reflection on my first-year experience. *Relay Journal*, 1(1), 108-112.
- Yamashita, H. (2015). Affect and the development of learner autonomy through advising. *Studies in Self-Access Learning Journal*, 6(1), 62-85.
- Yamashita, H., & Mynard, J. (2015). Dialogue and advising in self-access learning: Introduction to the special issue. *Studies in Self-Access Learning Journal*, 6(1), 1-12.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Extended Summary

1. Introduction

Many language teaching institutions have Self-Access Centres with a broader aim of fostering autonomous learning (McMurry et al., 2011; Benson, 2011). Ankara Yıldırım Beyazıt University School of Foreign Languages, aiming to improve its Independent Learning Centre and develop a customized Learning Advisory Program, conducted a BAP-funded study. Within this project, participating instructors received a skills-based, independent learning advisory education, developed an independent learning advisory program, and ran sessions with students. Following the completion of the project, instructors' feelings and opinions as to their new experiences and gains as trained learning advisors transforming from their roles as language instructors and students' attitudes towards the learning advisory service they received were investigated using semi-structured interviews. The findings indicate instructors are aware of the requirements of their new roles and they are experiencing a positive and meaningful transformation. Similarly, the students have positive attitudes towards advising sessions and would like to continue as they are being listened to and supported in their development.

2. Method

The current case study (a qualitative research design) employs criterion sampling, one of the purposeful sampling methods (Yıldırım ve Şimşek, 2003), and the criterion is described based on the requirements of the project funded. The participants consisted of 9 instructors who received a skills-based, independent learning advisory education and 9 students who benefited from this service.

To collect data as to the participating instructors' feelings and opinions as to their new experiences and gains as trained learning advisors transforming from their roles as language instructors, 13-item semi-structured interview questions prepared based on the set of learning advisor skills identified by Aoki (2012) were used. The interviews were audio-recorded to be transcribed by the researchers afterwards. To collect data on the students' attitudes towards the learning advisory service they voluntarily received from their learning advisors, 10-item semi-structured questions based on Yamashita's (2015) study regarding student attitudes towards advising services were used. The participating students were asked to reply these questions via e-mail.

The data from both groups of participants were subjected to thematic content analysis with a consideration of emerging similarities and differences in responses (Merriam, 1998; Seidman, 1999).

3. Findings, Discussion and Results

The findings indicate instructors are aware of the requirements of their new roles as learning advisors and they are experiencing a positive and meaningful transformation with respect to providing this service having acquired the necessary skills. Similarly, the students report that they have positive attitudes towards the sessions and would like to continue benefitting from the service seeing that they are being listened to and supported in their development.

The participating instructors reported having gained the essential learning advisor skills to a great extent by providing examples with reference to their specific experiences. They had positive feelings and opinions about their transformation and new roles as learning advisors. Building rapport with the advisee/student by making use of the physical position, posture, facial

expressions, eye contact, and social position and using voice in such a way to reflect interest and tolerance, and repeating not only the ideas but also emotions; observing and interpreting his/her world, life, likely action, feeling or opinion by using body language, tone of voice, speaking pace, eye contact, difficulty in expressing himself/herself, choice of words, and asking reflective questions that help to describe his/her inner world; modeling positive thinking by showing the positive sides of situations; providing him/her space and time to express himself/herself; holding the session with an open mind and focusing on what is said and how it is said; being willing to help him/her attain goals and maintain motivation; controlling or guiding the flow of dialogue by asking timely, effective reflective questions and letting him/her take control by allowing enough speaking time or silence and deeper reflection; suggesting alternative materials building on their teaching expertise and avoiding directiveness to allow self-discovery; helping him/her to find the root causes of learning problems, adapting the language used based on the advisee's/student's level and increasing intelligibility, and reflecting effectively on recorded advising sessions were the major set of skills highlighted by the participating instructors and they reflected the framework developed by Aoki (2012) in a different cultural context, as such contributing further to the related research.

The students held a positive attitude towards the learning advisory service regarding the themes of clarifying and forming learning goals, discovering good, effective learning methods, increasing motivation and self-confidence, experiencing some improvement in language skills, developing an awareness about or interest in how to learn, making new discoveries about themselves as learners or their learning processes, examining advisors' (positive/negative) attitude towards themselves, (not) getting pleasure from using the advisory service and (not) having a desire to continue using the service. They felt that they were guided effectively and experienced aha moments with the help of thought-provoking reflective questions. They had clearer learning goals, changed their perspectives regarding learning languages and academic improvement, discovered new (language) learning methods, made new discoveries about themselves, found their mistakes or fears informative, had higher levels of awareness, hope, self-confidence, interest and motivation, and achieved all this under the guidance of their learning advisors who believed in their abilities, were polite and interested, had a smiling face and listened to them attentively as well as establishing effective communication channels. Similar to Yamashita's (2015) findings, the results of the current study also showed the pleasant feelings experienced due to studying in a stress/fear-free, happy learning environment.

Such positive reaction from both groups of participants confirm the necessity of this independent learning advisory service in dealing with student issues as it has previously been pointed out in the related research. In this respect, the Independent Learning Advisory Unit at AYBU-SFL, established as part of the project described in this study and adopting the Reflective Dialogue (Kato & Mynard, 2015), serves an important purpose.

Nevertheless, this study has some limitations. A single method of data collection, qualitative methods, were employed. It is essential to plan and conduct further studies using quantitative designs. It would be interesting to investigate the likely effects of using the learning advisory service on students' academic performance or the effects of this skills-based independent learning advisory education program on instructors' perspectives about teaching as a profession or their teaching performance.

Ekler

EK-A. BECERİ TEMELLİ BAĞIMSIZ ÖĞRENME DANIŞMANLIĞI EĞİTİM İÇERİĞİ

Kurs 1: Başlangıç: Bu kursun amaçları arasında (1) danışmanlık kavramı, danışmanlığın temel felsefesi ve öğrenme süreçleri ile (2) temel danışmanlık strateji ve araçları yer almıştır. Kurs kuramsal temelleri ayrıntılı biçimde ele almış ve pratik uygulamaları da içermiştir. Bu doğrultuda içerik danışmanlık kavramı, danışmanlığın temel felsefesi ve öğrenme süreçleri; danışmanlığa giriş, temel stratejiler; öğrencilerin 'bütün resmi' görmelerine yardım etme, stratejiler ve araçlar; öğrencilerin adım adım hedef belirlemelerine yardım etme, stratejiler ve araçlar; öğrencilerin ilerleme ve başarılarını izlemelerine yardım etme, stratejiler ve araçlar; danışmanlık oturumunu sonuca bağlama, stratejiler ve araçlar; kayıtlı danışmanlık oturumlarından örnekler üzerine tartışma yazısı hazırlama çalışmalarını kapsamıştır. Buna bağlı olarak konu anlatımı, çalıştay, okuma ve tartışmalar, tartışma yazısı, test, demo, örnek danışmanlık uygulamalarının analizi, uygulama, danışmanlık oturumu kaydedip analiz etme gibi öğretim yöntemleri kullanılmıştır.

Kurs 2: Derinlere İnme: Bu kursta (1) sürekli danışmanlık kavramı sunulmuş ve (2) strateji ve araçlar öğrenciye daha fazla odaklanmayı sağlayacak şekilde genişletilmiştir. Bu doğrultuda içerik Kurs 1 içeriğinin özetlenmesi ve Kurs 2'ye giriş; neden sürekli danışmanlık, hangi durumda öğrenci sonraki adımlara geçebilir; sözlü olmayan mesajlar, önceki oturum/görüşme hakkında konuşma, güçlü sorular nedir, ne zaman ve neden sorulmalıdır; duygular, sorunların kökenine inme, sınırların farkında olma; perspektif değiştirme, öğrenciyi farklı açıdan düşünmeye yöneltme, hedef ve planları gözden geçirme; erteleme davranışından kaçınma, tatmin düzeyleri; metafor kullanma, mevcut değer yargularını sorgulama, olumlu, yapıcı geribildirim verme; kayıtlı danışmanlık oturumlarından örnekler üzerine tartışma yazısı hazırlama çalışmalarını kapsamıştır. Buna bağlı olarak konu anlatımı, çalıştay, okuma ve tartışmalar, anket, test, demo, örnek danışmanlık uygulamalarının analizi, uygulama gibi öğretim yöntemleri kullanılmıştır.

Kurs 1 ve Kurs 2 kapsamında öğrenme danışmanlığı ve öğretme arasındaki farklar, iyi bir danışmanlık için gereken 12 strateji ve 25 araç ilk olarak teori temelli öğretilmiştir. İyi bir öğrenme danışmanı, danışmanlık oturumu sırasında hangi soruları hangi sırayla ne zaman ve nasıl sormalı konusuna değinilmiştir. Konu hakkında uygulamalı çalışmalar yapılmıştır. Eğitimciler tarafından örnek danışmanlık oturumları düzenlenip eğitimcilerin ses kaydı alınmış önceki oturumlar dinlenip teori ile pratik karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Ayrıca eğitimciler tarafından organize edilmiş olan ve gönüllülük esasına dayanarak getirilen gerçek öğrencilerle danışmanlık oturumları yapılmıştır. Oturumlar grup çalışması şeklinde düzenlenmiş olup her bir kurs katılımcısına bir öğrenci denk gelecek şekilde yapılan gerçek öğrenme danışmanlığı oturumuna hazırlık sağlanmıştır. Her bir danışman adayı (kurs katılımcısı) 30 dakikalık bir oturum yapmak için hazır hale gelmiştir. Oturumlar öğrencilerin izni ile daha sonra analiz ve değerlendirilmesi yapılmak üzere ses kaydına alınmıştır. Danışman adayları tarafından eğitim sürecinde edindikleri kazanımlarına yönelik sunumlar yapılmıştır. Ayrıca, eğitimin uzaktan yürütüldüğü dönemde yine etkileşimli bir şekilde tartışma, fikir alışverişi, süreç değerlendirme, yeni danışmanlık seansları yürütme ve bu deneyimler üzerinden paylaşım yapma, karşılıklı önerilerde bulunma ve geri bildirim verme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Kurs 3: Farkında Olma / Dönüşüme Doğru: Bu kursun amaçları arasında (1) daha derin eleştirel farkındalık yaratmak ve (2) daha yetkin, daha içgüdüsel/sezgisel öğrenme danışmanı olabilmek için gereken strateji ve araçları artırmak yer almıştır. Bu doğrultuda içerik Kurs 2 içeriğinin özetlenmesi ve Kurs 3'e giriş, aydınlanma anı (aha moment) yaşama; güçlü yanlara odaklanma, öğrencilerin kendilerini tanımalarına yardım etme, öğrencilere tavsiye, pratik yöntem ve stratejiler verme; perspektif değiştirme, farkındalığı somut adımlara dönüştürme; bağımsız öğrenmeyi bilen öğrencilerle ilgilenme, öz-danışmanlık kavramı; 'en iyi haliniz', öğrencilerle son görüşme/oturumlar; sonuca bağlama, öğrenme danışmanlığında mesleki gelişim, danışmanlar arası mentörlük, danışman gelişim sürecini belgelendirme; öğrencilere yazılı danışmanlık hizmeti sunma, ilgili dökümanları inceleme ve uyarılama; kayıtlı danışmanlık oturumlarından örnekler üzerine tartışma yazısı hazırlama çalışmalarını kapsamıştır. Buna bağlı olarak konu anlatımı, çalıştay, okuma ve tartışmalar, anket, test, demo, örnek danışmanlık uygulamalarının analizi, uygulama gibi öğretim yöntemleri kullanılmıştır.

Kurs 4: Mentör Olma: Bu kurs (1) danışmanlara öğrenciye bağlı olarak kendi stillerini uyarlayabilmeyi ve (2) diğer danışmanları kendi danışmanlık becerilerini geliştirmeye devam ederken eğitmeyi, onlara danışmanlık yapabilmeyi içermiştir. Bu doğrultuda içerik Kurs 1-3 içeriğinin özetlenmesi ve Kurs 4'e giriş, öğrenme danışmanlığında mesleki gelişimin önemi, mentörün rolü; başlangıç seviyesinde bir eğitim programı oluşturma, en uygun araçları seçme; yeni öğrenme danışmanları için eğitici etkinlikler, kayıt tutma ve izleme; devam eden eğitim, mesleki gelişim ve mentörlük etkinlikleri, yansıtmacı diyalog; bir danışmanlık programına ilişkin araştırma ve değerlendirme faaliyetlerini yürütme; mentörler için mesleki gelişim, geribildirim alma kayıtlı danışmanlık oturumlarından örnekler üzerine tartışma yazısı hazırlama çalışmalarını kapsamıştır. Buna bağlı olarak konu anlatımı, çalıştay, okuma ve tartışmalar, anket, test, demo, örnek danışmanlık uygulamalarının analizi, uygulama gibi öğretim yöntemleri kullanılmıştır.

EK-B. BAĞIMSIZ ÖĞRENME PROGRAMI HEDEFLERİ

Hazırlanan Bağımsız Öğrenme Programının öğrenci tarafından geliştirilmesini amaçladığı hedefleri (learning objectives) aşağıdaki gibidir:

1. 'Bütün resmi' görme
2. Adım adım hedef belirleme
3. İlerleme ve başarıları izleme
4. Sürekli danışmanlığı anlama ve benimseme
5. Sonraki adımları belirleme
6. Önceki oturum/görüşme hakkında konuşma
7. Duyguları anlama ve anlamlandırma
8. Sorunların kökenine inme, sınırların farkında olma
9. Perspektif değiştirme, farklı açıdan düşünme ve değer yargılarını sorgulama
10. Hedef ve planları gözden geçirme
11. Erteleme davranışından kaçınma
12. Metafor, mecaz, çizim kullanarak kendini ifade etme
13. Aydınlanma anı (aha moment) yaşama
14. Güçlü yanlara odaklanma
15. Farkındalığı somut adımlara dönüştürme
16. Öz-danışmanlık kavramını anlama ve deneme
17. 'En iyi haliniz' çalışması ile çözüme odaklanma
18. Yazılı danışmanlığı tanıma ve gerekli durumlarda kullanma

EK-C. BAĞIMSIZ ÖĞRENME PROGRAMI KAYNAKLARI

Kurs 1. Öğrencinin kendini tanımasına yönelik etkili öğrenme araçları geliştirilmiştir. Dil öğrenme sürecini hedef belirleme, zaman yönetimi, motivasyon, öğrenmekten keyif alma, öğrenme stratejileri ve öğrenme materyallerini etkin kullanabilme noktalarında betimlemesini sağlayacak, yine öğrenci olarak gelecekte ne yapmak istediği hakkında vizyon belirlemesine yardımcı olacak kaynaklar hazırlanmıştır.

Kurs 2. Sürekli danışmanlık kavramının teşvik edilmesi, varsayımlar, benzetme ve mecazlar ile iyi kurgulanmış sorular üzerinden derinlemesine düşünmenin sağlanması, hedeflerin ve planların yeniden değerlendirilmesi, işleri erteleme eğiliminden kaçınılması, mevcut değer yargılarının sorgulanmasına yönelik etkili öğrenme araçları geliştirilmiştir. Öğrencinin mevcut durumunu derinlemesine değerlendirip hedeflerine yönelik planlarını detaylandırmasını sağlayacak, hedef belirleme piramidi, öğrenme planı, sürece ilişkin öz anlatım yazıları gibi kaynaklar hazırlanmıştır.

Kurs 3. Öğrencinin aydınlanma anını yaşaması, tespit ettiği güçlü yönleri üzerinden çalışmalarını planlaması, sürece farklı açılardan bakabilmesi ve kazandığı bu farkındalığı somut adımlara dönüştürebilmesini teşvik eden etkili öğrenme araçları geliştirilmiştir. Devam etmekte olan öz anlatım ve öğrenme planı çalışmalarına ek olarak zaman yönetimi, ihtiyaç belirleme testleri, öğrenme sürecine ilişkin tutulan notlar ve görev/ödev takvimi gibi kaynak ve araçlar hazırlanmıştır.

Kurs 4. Öğrencinin kendisi için bağımsız, bireysel danışmanlık yapmaya başlaması, nasıl daha başarılı olabileceği konusunda fikir geliştirebilmesi, geçmişe dönük değerlendirmeler ve ileriye dönük planlamalar yapabilmesi ile yazılı danışmanlık hizmetini gerekli durumlarda kullanmasını teşvik eden etkili öğrenme araçları geliştirilmiştir. Yine zaman yönetimi, ihtiyaç belirleme testleri, öğrenme sürecine ilişkin tutulan notlar ve görev/ödev takvimi gibi kaynak ve araçlar hazırlanmıştır.

Danışan Araçları:

Affective Tools

	Title	When to use it
A1	Confidence building diary	To boost motivation and to increase your confidence
A2	Explaining your situation	To challenge negative beliefs about language abilities
A3	Coping self-talk	When you need confidence and motivation
A4	How do I fix my problem?	When you need ideas for problem solving.

Cognitive tools

	Title	When to use it
C1	Wheel of language learning	To reflect on your current satisfaction with your learning
C2	Viewpoint Switching Sheet	When you have a difficult decision to make
C3	Good Language Learners	To think about ways to study; to identify role models

Diagnostic Tools

	Title	When to use it
D1	Listening diagnostic test	To find out your strengths and weaknesses in listening
D2	Writing diagnostic test	To find out your strengths and weaknesses in writing
D3	Speaking diagnostic test	To find out your strengths and weaknesses in speaking
D4	Reading diagnostic test	To find out your strengths and weaknesses in reading

Practical Tools

	Title	When to use it
P1	Goal setting pyramid	To break down a goal into achievable steps
P2	Make an action plan	A follow up to P1. To plan a short-term goal
P3	Plan your study locations	To think about study locations and times
P4	Weekly record keeping	To keep track of weekly learning activities
P5	Declaration	To make a commitment to yourself
P6	Bits and Blocks	To plan your time
P7	Driving and restraining forces	To consider how you can achieve your goal

Vision Tools

	Title	When to use it
V1	Things I want to achieve	To identify values in your life
V2	Imagine your future	To think about the big picture
V3	Vision board	To think about what motivates you to study

Danışan Yazılı Danışmanlık Dosyası (Haftalık şablon):

Week 1

1) What is your weekly learning target for this week? Try to be as specific as you can (E.g. I will learn 10 new words useful for talking about my favorite music. I will read 20 pages of "Anne Frank", etc.)

2) Plan and keep a record of your learning (include the names of the materials you use).

Planning

- > What SURE activities will you do?
- > Where will you do them?
- > When and how long will you do them?

Doing

- > Which date and how long did you actually do the activities?

Planning		Where?	When? For how long?	Doing Actual dates & the time
SURE	Learning activities (materials/resources)			

Time that I spent on each activity:	Study	Use	Review	Evaluate	Total	Total should be about 90 min. per week
	mins.	mins.	mins.	mins.	mins.	

3) Reflection

- 1) Did you achieve your target this week?
- 2) What did you do well? Why do you think so?
- 3) What didn't go well? Why? Why do you think so?

⇒ My level of satisfaction toward my self-study 1.....2.....3.....4.....5

4) How was your motivation for the module this week? Why? ⇒ 1.....2.....3.....4.....5

Planning for the next week

- What will you keep or change next week?
- Why?

Feedback from your Learning Advisor

Use this space to answer your learning advisor's questions. Also if you have questions for your advisor, please write them here.

EK-D. DANIŞMAN GÖRÜŞME SORULARI VE YÖNERGESİ

Instructors' Interview Protocol:

You are kindly requested to participate in this interview and express your opinions and feelings considering the questions in this protocol. Your participation in this study is strictly voluntary, and you will be under no obligation whatsoever to answer any questions that you are not inclined to answer. Your responses will be used for research purposes only and will be strictly confidential.

1. In what ways do you feel you can establish rapport with the learner? Please consider physical position, distance, posture, facial expressions, eye contact, clothing style, information on the learner's culture and social position.
2. Can you view the situation from the learner's perspective? (Imagination and empathy) Please consider the learner's world, life, likely action, feeling or opinion.
3. During advising, do you often think positively and/or make positive comments?
4. In what ways do you feel you can suspend judgment? Please consider your tendency to generalize, form a basis for judgment, evaluate the learner's communicative ability and method of learning unilaterally, and number of trials.
5. Are you willing to help? Please consider whether you take pleasure in seeing the learner's progress, and distinguish what is helpful from what is not.
6. Can you control or let the learner control the flow of conversation when necessary or appropriate?
7. Can you ask effective and meaningful questions using appropriate timing?
8. Can you listen without interrupting while the learner is speaking? Please consider the time you allow for thinking and formulating ideas.
9. In what ways can you observe and interpret the learner's feelings, thoughts and actions? Please consider the learner's facial expressions, gestures, interaction with others, and physical environment.
10. Can you provide alternative resources when necessary? Please consider the resources available at your institution, those outside your institution, ways of learning, or expanding the resources.
11. Can you explain the cause of learning problems efficiently? Please consider SLA and learning theories, level of simplification required, and comprehension check questions.
12. Can you adjust your language according to the learner's level of proficiency in terms of speed, position, length or pauses, clarity of pronunciation, length of sentences, choice of words, use of non-verbal communication? Can you provide the learner with the language they need?
13. Can you reflect on your advising sessions efficiently? Please consider what you remember from a session, the challenges you encounter, the things you plan to try next time, the outcomes you might like to examine and the behavior or words you would like to control.

Procedure: The discussion on each item is estimated to last 5 minutes and there are 13 items to consider. The total interview duration is about 70 minutes. It will be audio-recorded using a cell phone to be transcribed and used for the purposes of this study.

EK-E. DANIŞAN TUTUM FORMU VE YÖNERGESİ

Questions:

You are kindly requested to participate in this activity and evaluate several dimensions of the advising service following the questions provided in this form. Your participation in this study is strictly voluntary, and you will be under no obligation whatsoever to answer any questions that you are not inclined to answer. Your responses will be used for research purposes only and will be strictly confidential.

1. Have your learning goals become clearer than before? Explain.
2. Have you been able to find a learning method(s) that you are comfortable with/that matches you? Explain.
3. Do you feel more confident about yourself? Explain.
4. Do you feel your language skills have improved compared to before? Explain.
5. Have you developed any interest or awareness towards how you learn? Explain.
6. By talking with a Learning Advisor, have you noticed / discovered new things about yourself or your language learning? Explain.
7. Have you found the Learning Advisor kind in dealing with your issues? Explain.
8. Are you glad that you have used the Learning Advising service? Explain.
9. Are you satisfied with your past several weeks/months of advising sessions? Explain.
10. Would you would like to continue using the Learning Advising service? Explain.

Procedure: The answers to the questions will be submitted via email in written form. Please indicate your session dates and the level that you were studying at while you were having advising session(s).

Araştırma makalesi: Karaaslan, H & Şen, M. (2019). Bağımsız öğrenme danışmanlığı birimi eğitim ve uygulama faaliyetleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (1), 90-112.